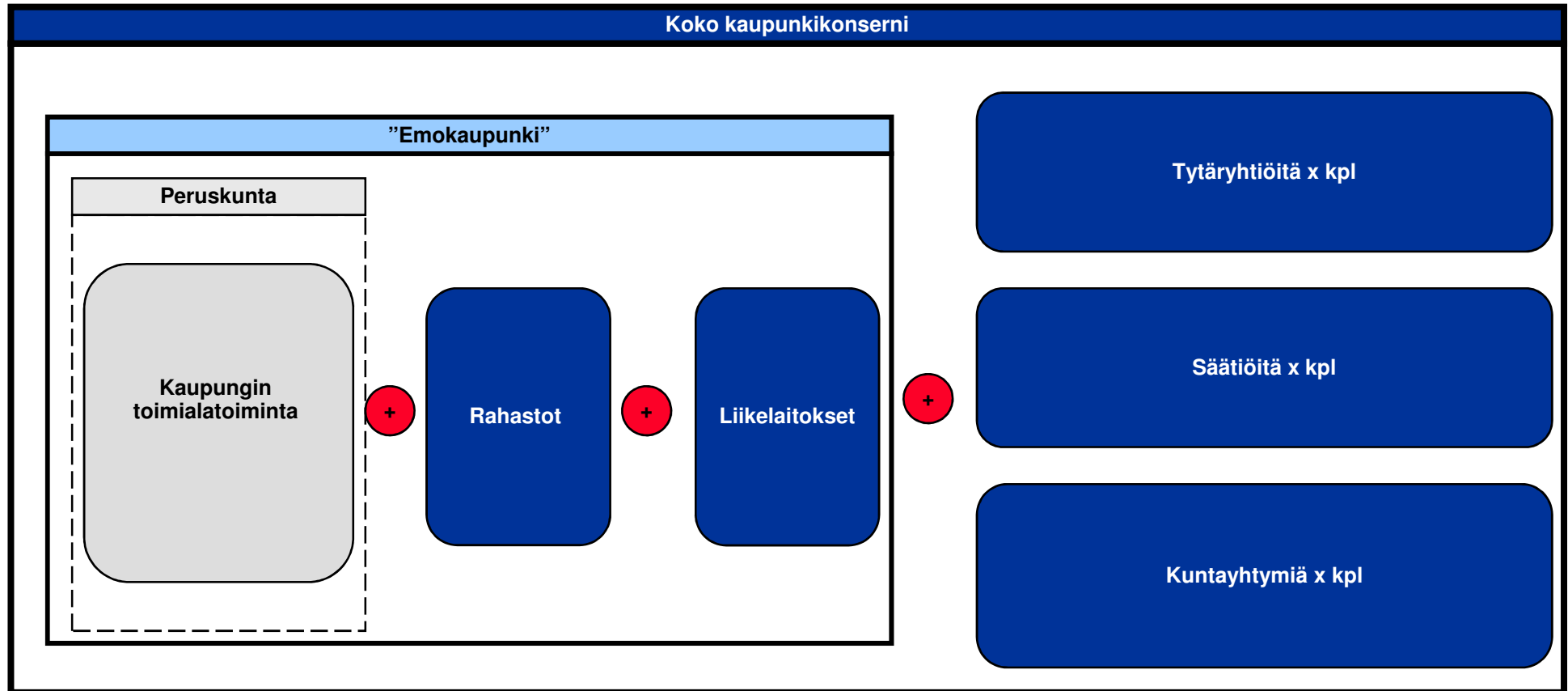

Kuopion kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2011

Versio : 7.6.2011

Bo-Erik Ekström

Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi kattaa koko kaupunkikonsernin

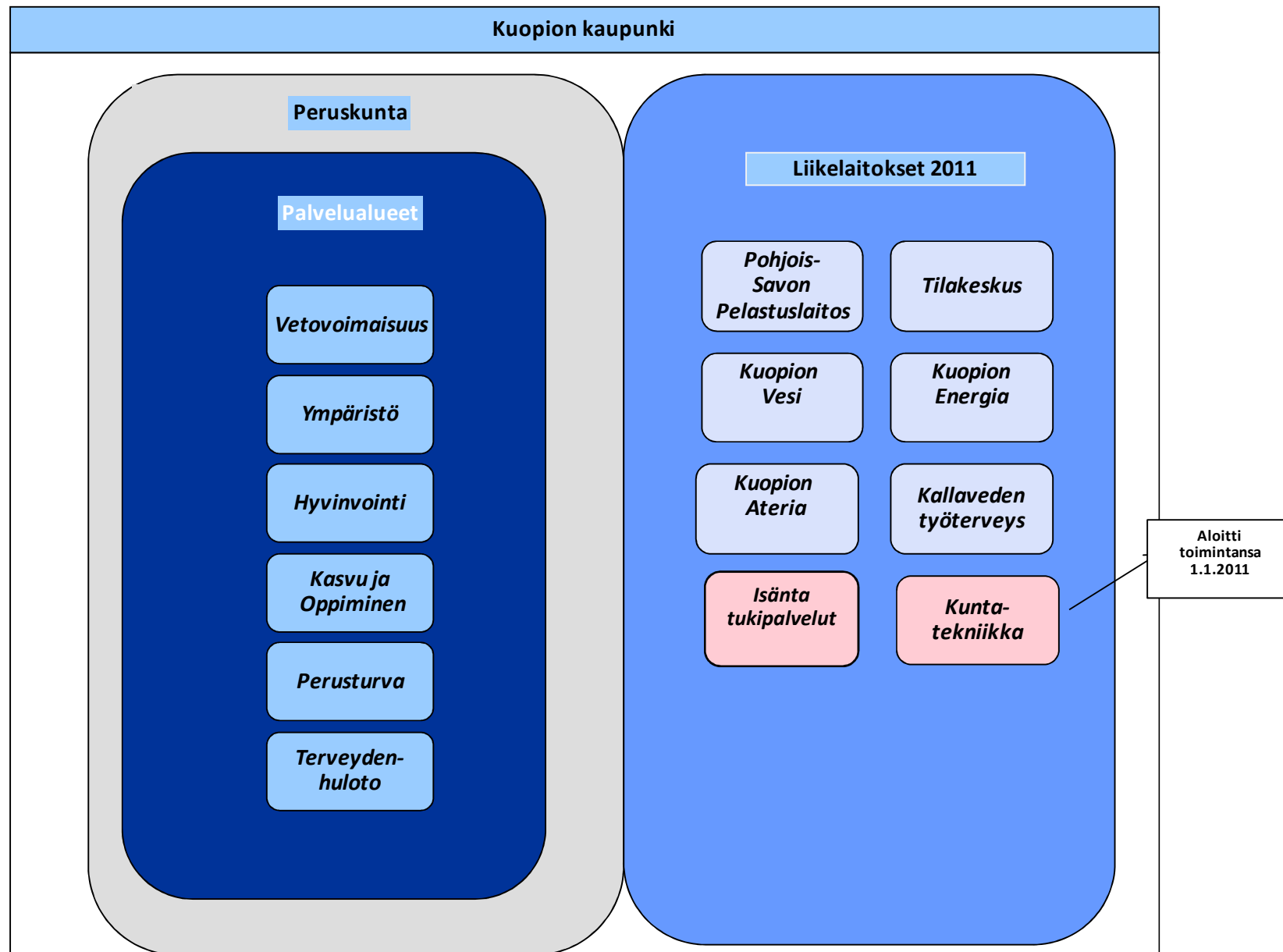

Kuntien tilinpäätösanalyysit

- *Kuntien tilinpäätösanalyysien* tavoite on tarjota kuntalaisille, päättäjille, medialle sekä muille kuntataloudesta kiinnostuneille tahoille riippumaton ja analyttinen väline kaupunkien taloudellisen tilan seurantaan.
- Analyysi on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja. Lähestymistapa mahdollistaa kuntien taloudellisen kehityksen seuraamisen aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisemmilla mittareilla.
- Seuranta on säännöllistä ja sen tarkoituksena on helpottaa kuntatalouden ja kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisätä sen läpinäkyvyyttä. Näin analyysien tarkoituksena on edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostuksen kohenemistä ja kannustaa myös kuntalaisten ja yksityisen sektorin aktiivisempaa osallistumista kuntataloudesta käytävään keskusteluun.
- Analyyseissä kuntien asukkaita kutsutaan **asukasomistajiksi** soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistaja-käsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Asukkaat sekä rahoittavat kuntien toiminnan että käyttävät niiden tarjoamia palveluita. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta muistuttaa myös siitä, että kuntalaisten intresseissä on valvoa ja pohtia, kuinka kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja hallitaan ja hyödynnetään.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi päivitetään vuoden mittaan suurimpien kuntien tilinpäätösanalyysien versiot.

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- **Kuopion kaupunki 2007-2011**
- Kuopion kaupunkikonserni 2011
- Kuopion kaupunkikonserni - yhteenveto

Verotulot kasvoivat vuonna 2011 lähes 17 meur kuntaliitoksetsa johtuen – yksi veroprosentti tuo Kuopion kaupungille 14,7 meur – verotulot kasvata lähes 5,5 % kasvuvauhdilla

Kuopion kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	ERO eur 2011/2010	ERO % 2011/2010	5v CAGR
<i>Kunnan tulovero</i>	286 337	275 179	257 471	250 112	232 156	11 158	4,05 %	5,38 %
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	18 392	13 603	11 939	16 293	16 231	4 789	35,21 %	3,17 %
<i>Kiinteistövero</i>	20 149	19 214	18 449	17 201	15 888	935	4,87 %	6,12 %
<i>Koiravero/Muut verot</i>	0	0	0	108	123	0		
Verotulot yhteensä	324 878	307 996	287 859	283 714	264 398	16 882	5,48 %	5,28 %

AsukasOmistajat

Valtionosuudet olivat maksuperusteisesti 1,5 meur suuremmat suhteessa vuoteen 2010 – osuuksien analysointia on haasteellista koska niiden käsittely ja raportointi on kirjanpidossa muuttunut.

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

KUOPION KAUPUNKI	2007	2008	2009	2010	2011	Muutos
<i>Asukkaat</i>	Kuopio	Kuopio	Kuopio	Kuopio	Kuopio	2011/2010
	91 358	91 989	92 626	93 295	97 433	4 138
	18,75 %	18,75 %	18,75 %	19,50 %	19,50 %	0 %
<i>Peruspalveluiden valtionosuus</i>				128 348	138 933	
<i>Yleinen</i>	3 228	3 056	2 584			-472
<i>Sosiaali- ja terveydenhuolto</i>	77 489	90 997	100 382			9 385
<i>Opetus- ja kulttuuritoimi</i>	11 010	7 821	8 130	-8 283	-9 278	309
<i>v2010 järjestelmämuutoksen tasaus</i>						
Valtionosuudet brutto	91 727	101 874	111 096	120 065	129 655	9 222
<i>Verotulojen tasaus</i>	-750	245	763	-452	-364	518
Valtionosuudet netto	90 977	102 119	111 859	119 613	129 291	9 740

Valtionosuuksien käsittely kirjanpidossa on muuttunut 1.1.2010 ja vertailu edellisiin vuosiin on huono :

- Elatustuen palautukset yht. 238,4 keur:a kirjattu tuloslaskelmaan muihin toimintatuottoihin
- Kotikuntakorvaustulot yht. 561,7 keur:a kirjattu tuloslaskelmaan myyntituottoihin
- Kotikuntakorvausmenot (netto) yht. 1 843,7 keur:a kirjattu tuloslaskelmaan palvelujen ostoihin.

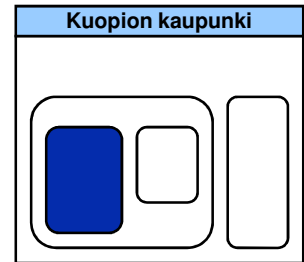
Eli faktiset maksut olivat vuonna 2011 yhteensä 128 048,9 keur – faktinen muutos oli yhteensä 1 521,5 keur

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 23.2.2010 antaman ohjeistuksen mukaan ” Vuoden 2010 tilinpäätöksessä vertailutietona vuodelta 2009 riittää Valtionosuudet yhteensä, koska järjestelmän muutoksen vuoksi vastaavia eriä ei ole mahdollista erotella”.

Kokonaisuudessaan tuloja kertyi vuonna 2011 kaupunkitasolla 653,4 meur. Tämä on peräti 55,3 meur enemmän kuin vuonna 2010 – pääosin kuntaliitoksesta johtuen

Kuopion kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	ERO 2011/2010	ERO % 2011/2010	5v CAGR
<i>Myyntituotot</i>	112 399	99 307	94 591	81 458	76 567	13 092	13,18 %	10,07 %
<i>Maksutuotot</i>	33 026	31 642	28 966	25 312	23 558	1 384	4,37 %	8,81 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	21 896	16 680	16 267	14 565	14 268	5 216	31,27 %	11,30 %
<i>Vuokratuotot</i>	15 707	14 984	14 794	13 637	12 855	190	4,83 %	5,14 %
<i>Muut tuotot</i>	14 996	6 725	8 362	10 652	12 564	8 271	122,99 %	4,52 %
Toimintatuotot	198 024	169 338	162 980	145 624	139 812	28 153	16,94 %	9,09 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0		
<i>Verotulot</i>	324 877	307 997	287 859	283 714	264 398	16 880	5,48 %	5,28 %
<i>Valtionosuudet</i>	129 654	119 746	111 096	102 120	90 977	9 908	8,27 %	9,26 %
Verot ja valtionosuudet	454 531	427 743	398 955	385 834	355 375	26 788	6,26 %	6,35 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	806	211	5 939			595		
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0			0		
Myyntivoitot/tappiot	806	211	5 939	0	0	595		
" Liikevaihto "	653 361	597 292	567 874	531 458	495 187	55 536	9,39 %	7,18 %

Verotulot ja muut perustoiminnan tulot eivät kattaneet peruspalveluiden menoja, teki **peruskunta** 31,3 meur tappion **liikevoittotasolla** – pääomia peruskunnan toiminta sitoo 582,3meur

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

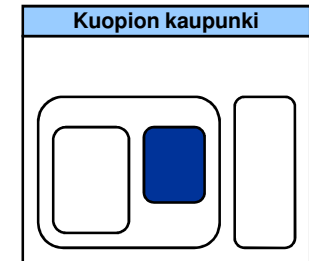
Kuopion kaupunki 2011	Peruskunta
Tulot	553 699
Menot	570 913
Toimintakate	-17 214
Poistot	14 122
Liikevoitto	-31 336
	-5,66 %
Rahoituskulut	-5 107
Rahoitustuotot	30 913
Verot	0
Peruspääomakorvaus	
Väh.osuus + muut tyttäret	
Nettotulos	-5 530

Mihin sidottu

Miten rahoitettu

Kuopion kaupunki 2011	Peruskunta
Sidottu toimintaan	142 380
Sijoitukset	405 134
Kassa	34 830
Sidottu pääoma	582 344
Korolliset velat	171 961
Oma pääoma	410 383

Kaupunki ei rahastoi kertyneitä voittovaroja

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Kuopion kaupunki 2011	Rahastot (+ myynti voitot)
Tulot	0
Menot	0
Toimintakate	0
Poistot	0
Liikevoitto	0
Rahoituskulut	0
Rahoitustuotot	0
Verot	0
Peruspääomakorvaus	
Väh.osuus + muut tyttäret	
Nettotulos	0

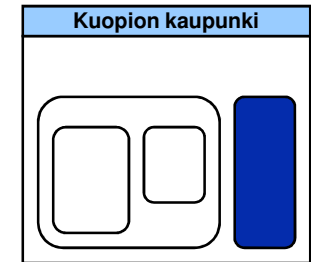
Mihin sidottu

Miten rahoitettu

Kuopion kaupunki 2011	Rahastot (+ myynti voitot)	Like-laitokset
Sidottu toimintaan	0	256 567
Sijoitukset	0	1 134
Kassa	0	10 123
Sidottu pääoma	0	267 824
Korolliset velat	0	8 229
Oma pääoma	0	259 595
Peruspääoma		210 546

AsukasOmistajat

Kuopion kaupungilla on 7 liikelaitosta, joiden liikevaihto vuonna 2011 oli 205,5 meur – **toiminnan kokonaisliikevoitto 31,7 meur (15,4 %).**

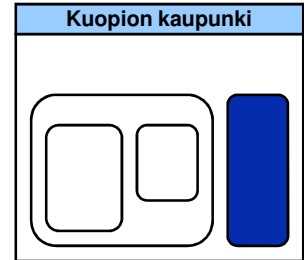

keur

↑ *uus* ↑

Liikelaitokset 2011	Kuopion Energia	Kuopion Vesi	Kuopion Ateria	Kallaveden Työterveys	Kuopion kuntatekniikka	Pohjois-savon pelastuslaitos	Tilakeskus	Isäntätukipalvelut	Yhteensä
Tulot	57 208	16 721	14 641	3 241	25 863	21 145	66 726	2 915	208 460
Menot	42 240	7 442	14 600	2 966	24 949	20 607	35 786	2 915	151 505
Toim.kate	14 968	9 279	41	275	914	538	30 940	0	56 955
<i>Poistot</i>	6 542	5 758	138	4	522	708	11 543	0	25 215
Liikevoitto	8 426 14,73 %	3 521 21,06 %	-97 -0,66 %	271 8,36 %	392 1,52 %	-170 -0,80 %	19 397 29,07 %	0 0,00 %	31 740 15,23 %
Rahoituskulut	-28	-250	0	0	0	0	-1	0	-279
Rahoitustuotot	186	102	29	0	0	292	0	0	609
Verot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	8 584 15,00 %	3 373 20,17 %	-68 -0,46 %	271 8,36 %	392 1,52 %	122 0,58 %	19 396 29,07 %	0 0,00 %	32 070 15,38 %
<i>Peruspääomakorvaus</i>	5 700	3 200	227	112	193	0	14 000	0	23 432
Tulos	2 884 5,04 %	173 1,03 %	-295 -2,01 %	159 4,91 %	199 0,77 %	122 0,58 %	5 396 8,09 %	0 -0,01 %	8 638 4,14 %

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Kuopion kaupungin liikelaitokset sitovat toimintaansa 267,8 meur – tilakeskus siitä suurimman osan 182,9 meur

keur

Mihin sidottu

Miten rahoitettu

	Liikelaitokset 2011	Kuopion Energia	Kuopion Vesi	Kuopion Ateria	Kallaveden Työterveys	Kuopion kuntatekniikka	Pohjois-savon pelastuslaitos	Tilakeskus	Isäntätukipalvelut	Yhteensä
Sidottu toimintaan	18 476	49 038	793	1 182	3 416	1 845	181 817	0	256 567	
Sijoitukset	2	86	0	0	0	0	1 046	0	1 134	
Kassa	10 121	0	2	0	0	0	0	0	10 123	
Sidottu pääoma	28 599	49 124	795	1 182	3 416	1 845	182 863	0	267 824	
Lainat kaupungilta/kunnalta	2 482	5 801	0	0	0	-54	0	0	8 229	
Muut rahottajat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Korolliset velat	2 482	5 801	0	0	0	-54	0	0	8 229	
Oma pääoma	26 117	43 323	795	1 182	3 416	1 899	182 863	0	259 595	
Peruspääoma	10 951	23 254	547	230	3 217	861	171 486	0	210 546	
Peruspääoman tuottovaatimus	52,05 %	13,76 %	41,50 %	48,70 %	6,00 %	0,00 %	8,16 %	#JAKO/0!	11,13 %	
OPOn % (faktinen)	21,82 %	7,39 %	28,55 %	9,48 %	5,65 %	0,00 %	7,66 %	#JAKO/0!	9,03 %	

AsukasOmistajat

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Kuopion kaupunki – kaupunki teki 3,2 meur nettotulosta ja sitoo toimintaansa 631,4 meur

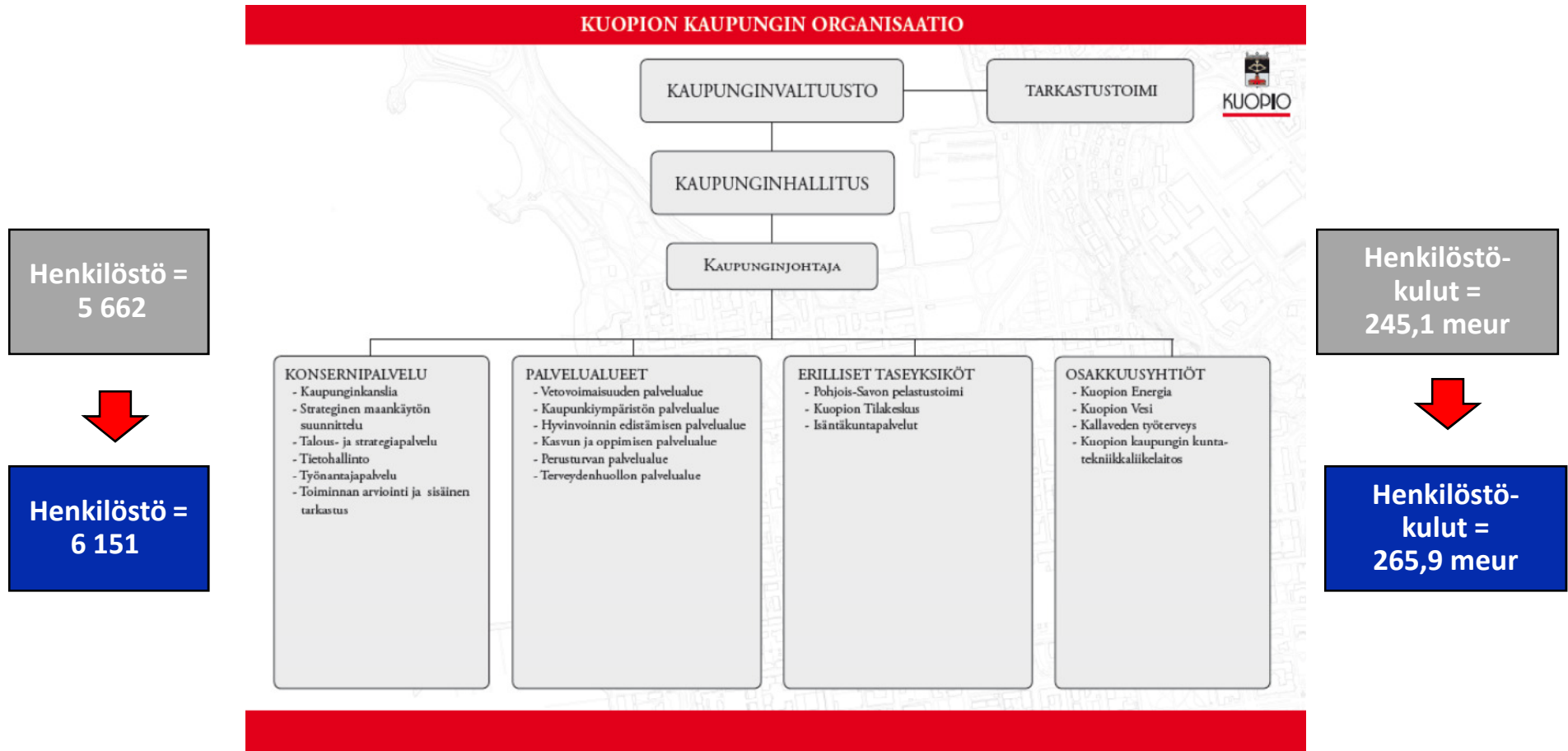
Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

keur

Kuopion kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like-laitokset	Eli-minoinnit	Kuopion Kaupunki
Tulot	553 699	0	208 460	-108 788	653 361
Menot	570 913	0	151 505	-109 321	613 097
Toimintakate	-17 214	0	56 955		40 264
Poistot	14 122	0	25 215		39 338
Liikevoitto	-31 336	0	31 740		926
	-5,66 %		15,23 %		0,14 %
Rahoituskulut	-5 107	0	-279	886	-4 500
Rahoitustuotot	30 913	0	727	-24 857	6 784
Verot	0	0	0		0
Peruspääomakorvaus			-23 432	23 432	0
Väh.osuus + muut tyttäret					
Nettotulos	-5 530	0	8 756		3 210

Kuopion kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like-laitokset	Eli-minoinnit	Kuopion Kaupunki
Sidottu toimintaan	142 380	0	256 567		398 947
Sijoitukset	405 134	0	1 134	218 775	187 493
Kassa	34 830	0	10 123	0	44 953
Sidottu pääoma	582 344	0	267 824		631 393
Korolliset velat	171 961	0	8 229	-8 229	171 961
Oma pääoma	410 383	0	259 595	-210 546	459 432
Peruspääoma			210 546		

Kuopion kaupungin organisaatio 31.12.2011 – *netistä kopioituna*

Kaupunkitasoinen henkilötyön määrä kasvoi yhteensä 489 . Muutos johtuu pääosin Karttulan kuntaliitoksesta.

Vuoden 2011 liikevoitto oli lähes nolla – toimintakustannukset kasvoivat kokonaistuottoja enemmän

Kuopion kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	2011/2010	2011/2010	5v CAGR
" Liikevaihto "	653 361	597 292	567 874	531 458	495 187	55 536	9,39 %	7,18 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	201 929	184 631	179 919	180 076	170 516	17 298	9,37 %	4,32 %
<i>Eläkekulut</i>	51 998	48 530	47 412	47 225	43 984	3 468	7,15 %	4,27 %
<i>Muut hlö sivukulut</i>	11 988	11 957	12 361	13 806	13 727	31	0,26 %	-3,33 %
Henkilöstökulut yhteensä	265 915	245 118	239 692	241 107	228 227	20 797	8,48 %	3,89 %
Palvelujen ostot	232 436	202 937	186 092	169 952	160 263	29 499	14,54 %	9,74 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	61 333	56 276	55 044	47 559	41 634	5 057	8,99 %	10,17 %
Avustukset	43 177	40 302	40 807	39 907	38 755	2 875	7,13 %	2,74 %
Vuokratulut	7 541	6 641	5 872	5 501	5 331	900	13,55 %	9,06 %
Muut toimintakulut	2 695	2 961	2 178	2 845	2 054	-266	-8,98 %	7,03 %
Toiminnankustannukset	613 097	554 235	529 685	506 871	476 264	58 862	10,62 %	6,52 %
Toimintakate	40 264	43 057	38 189	24 587	18 923	-3 326	-6,49 %	20,78 %
Poistot	39 338	37 649	38 328	36 019	32 755	1 689	4,49 %	4,68 %
Liikevoitto	926	5 408	-139	-11 432	-13 832	-5 015		

Rahoitustoiminnan tulos oli myös vounna 2011 2,2 meur ylijäämäinen, mikä veti koko kaupungin nettotuloksen 3,2 meur – puoliutui

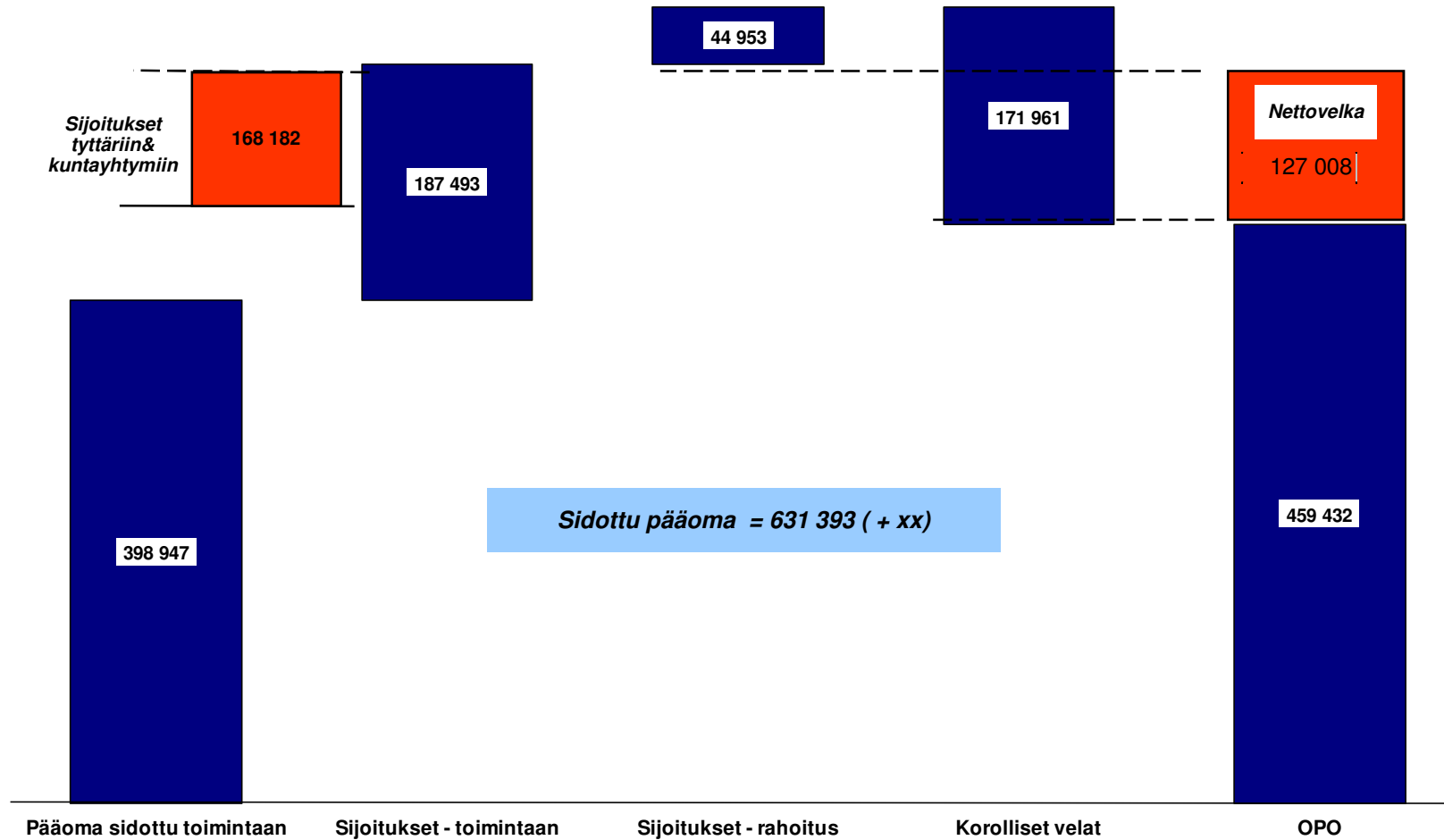
Kuopion kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	2011/2010	2011/2010	5v CAGR
Liikevoitto	926	5 408	-139	-11 432	-13 832	-5 015		
<i>Korkotuotot</i>	4 265	3 646	3 648	4 331	3 790	-2	16,98 %	3,00 %
<i>Muut rahoitustuotot</i>	2 519	2 365	1 863	1 197	760	502	6,51 %	34,93 %
<i>Korkokulut</i>	-4 478	-3 773	-4 074	-5 488	-4 097	301	18,69 %	2,25 %
<i>Muut rahoituskulut</i>	-22	-23	-322	-40	-10	299	-4,35 %	21,79 %
Netto korot	2 284	2 215	1 115	0	443	1 100	3,12 %	50,69 %
Arvon alentumiset						0		
Netto tulos	3 210	7 623	976	-11 432	-13 389	-3 915	-57,89 %	

Kuopion kaupungin sitoo 631,4 meur edestä pääomia – nettovelkaa 127,0 meur

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

31.12.2011

keur

Kuopion kaupungin investoinnit olivat vuonna 2011 lähes viime vuoden tasolla – nettoinvestoinnit laskivat kuitenkin 6 meur koska kaupunki möi omaisuutta edellistä vuotta paljon enemmän – lainoja otettiin kuitenkin lisää ja kassavarat olivatkin 4,7 meur suuremmat kuin vuoden 2011 alussa

keur	Kuopion kaupunki			Muutos 2011/2010
	2011	2010		
Rahoituslaskelma				
Vuosikate	41 742	45 061	-3 319	
Satunnaiset erät	806	211	595	
Tulorahoituksen korjauserät	-10 248	2 408	-12 656	
Toiminnan rahavirta	32 300	47 680	-15 380	
Investointimenot	-52 240	-48 769	-3 471	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	2 529	4 463	-1 934	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	16 725	5 922	10 803	
Investointien rahavirta	-32 986	-38 384	5 398	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-686	9 296	-9 982	
Antolainasaamisten lisäykset	-16 822	-2 060		
Antolainasaamisten vähennykset	654	592		
Antolainauksen muutokset	-16 168	-1 468		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	27 500	22 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 990	-12 037		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0		
Lainakanna muutokset	14 510	9 963		
Oman pääoman muutokset	141	525		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15	157		
Vaihto-omaisuuden muutos	-585	-913		
Saamisten muutos	4 003	-4 442		
Korottomien velkojen muutos	3 509	6 563		
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 912	1 365		
Rahoituksen rahavirta	5 395	10 385		
Rahavarojen muutos	4 709	19 681		
Rahavarat 31.12.	44 953	39 104		
Rahavarat 1.1.	39 104	24 238		

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Kuopion kaupunki 2007-2011
- **Kuopion kaupunkikonserni 2011**
- Kuopion kaupunkikonserni - yhteenveto

Kuopion kaupungin tytäryhtiötoiminta – *viisi laajempaa kokonaisuutta*

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Kuopion kaupungin konserni																			
Kuopion kaupunki	2011																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">ARAVA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>9001 Niiralan Kulma Oy</td> </tr> </tbody> </table>	ARAVA		1	9001 Niiralan Kulma Oy														
ARAVA																			
1	9001 Niiralan Kulma Oy																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">ENERGIA</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>9043 Kuopion Energia Oy</td> </tr> </tbody> </table>	ENERGIA		1	9043 Kuopion Energia Oy														
ENERGIA																			
1	9043 Kuopion Energia Oy																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">KIINTEISTÖT</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>9005 Kiinteistö-KYS Oy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>9057 Kiinteistö Oy Kelloniemen Teollisuustalo</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>9014 Kiinteistö Oy Kuopion Palolaakso</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>9062 As Oy Litmasenrinne</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>9019 Kiinteistö Oy Kuopion Luukas</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>9021 Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat</td> </tr> </tbody> </table>	KIINTEISTÖT		1	9005 Kiinteistö-KYS Oy	2	9057 Kiinteistö Oy Kelloniemen Teollisuustalo	3	9014 Kiinteistö Oy Kuopion Palolaakso	4	9062 As Oy Litmasenrinne	5	9019 Kiinteistö Oy Kuopion Luukas	6	9021 Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat				
KIINTEISTÖT																			
1	9005 Kiinteistö-KYS Oy																		
2	9057 Kiinteistö Oy Kelloniemen Teollisuustalo																		
3	9014 Kiinteistö Oy Kuopion Palolaakso																		
4	9062 As Oy Litmasenrinne																		
5	9019 Kiinteistö Oy Kuopion Luukas																		
6	9021 Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">LIIKETOIMINTAA HARJOITAVAT</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>9002 Kuopion Opiskelija-asunnot Oy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>9004 Kuopion Matkailupalvelu Oy</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>9040 Kevama Oy</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>9042 Kuhilas Oy</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>9044 Kuopion Pysäköinti Oy</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>9045 Kuopio Innovation Oy</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>9022 Karttulan Vuokratalot Oy</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>9023 Karttulan Virastokeskus Oy</td> </tr> </tbody> </table>	LIIKETOIMINTAA HARJOITAVAT		1	9002 Kuopion Opiskelija-asunnot Oy	2	9004 Kuopion Matkailupalvelu Oy	3	9040 Kevama Oy	4	9042 Kuhilas Oy	5	9044 Kuopion Pysäköinti Oy	6	9045 Kuopio Innovation Oy	7	9022 Karttulan Vuokratalot Oy	8	9023 Karttulan Virastokeskus Oy
LIIKETOIMINTAA HARJOITAVAT																			
1	9002 Kuopion Opiskelija-asunnot Oy																		
2	9004 Kuopion Matkailupalvelu Oy																		
3	9040 Kevama Oy																		
4	9042 Kuhilas Oy																		
5	9044 Kuopion Pysäköinti Oy																		
6	9045 Kuopio Innovation Oy																		
7	9022 Karttulan Vuokratalot Oy																		
8	9023 Karttulan Virastokeskus Oy																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">KUNTAYHTYMÄT</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>9080 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>9081 Savonia ammattikorkeakoulun ky</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>9083 Itä-Suomen Päihdehuollon ky</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>9084 Vaalijalan kuntayhtymä</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>9085 Pohjois-Savon Liitto</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>9086 Savon Koulutus kuntayhtymä</td> </tr> </tbody> </table>	KUNTAYHTYMÄT		1	9080 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	2	9081 Savonia ammattikorkeakoulun ky	3	9083 Itä-Suomen Päihdehuollon ky	4	9084 Vaalijalan kuntayhtymä	5	9085 Pohjois-Savon Liitto	6	9086 Savon Koulutus kuntayhtymä				
KUNTAYHTYMÄT																			
1	9080 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky																		
2	9081 Savonia ammattikorkeakoulun ky																		
3	9083 Itä-Suomen Päihdehuollon ky																		
4	9084 Vaalijalan kuntayhtymä																		
5	9085 Pohjois-Savon Liitto																		
6	9086 Savon Koulutus kuntayhtymä																		
	<i>52 kpl = analyysin kohteen tässä raportissa</i>																		

Niiralan Kulma Oy on vastuussa kaupungin sosiaalisesta kiinteistötoimesta – toimintaan on sidottu 150,1 meur

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

ARAVA	
1	9001 Niiralan Kulma Oy

Kuopion kaupunki 2011	Arava toiminta
Tulot	35 690
Menot	20 246
Toimintakate	15 444
<i>Poistot</i>	11 079
Liikevoitto	4 364
	12,23 %
Rahoituskulut	-4 078
Rahoitustuotot	274
Verot	0
<i>Peruspääomakorvaus</i>	
<i>Väh.osuus + muut tyttäret</i>	0
Nettotulos	561

Kuopion kaupunki 2011	Arava toiminta
Sidottu toimintaan	138 307
<i>Sijoitukset</i>	2 997
<i>Kassa</i>	8 815
Sidottu pääoma	150 120
<i>Korolliset velat</i>	171 282
<i>Oma pääoma</i>	-21 162

Kuopion kaupunki pyörittää energia toimintaa sekä liikelaitos että osakeyhtiömuodossa – osakeyhtiö sitoo pääomia 161,9 meur ja liikelaitos 28,6 meur – eli energiatoiminta yhteensä 190,5 meur

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

ENERGIA		Kuopion kaupunki 2011	Kuopion Energia Oy
1	9043 Kuopion Energia Oy	Tulot	71 053
		Menot	57 342
		Toimintakate	13 711
		Poistot	6 131
		Liikevoitto	7 580
			10,67 %
		Rahoituskulut	-5 791
		Rahoitustuotot	223
		Verot	
		Peruspääomakorvaus	
		Väh.osuus + muut tyttäret	
		Nettotulos	2 012

Kuopion kaupunki 2011	Kuopion Energia Oy
Sidottu toimintaan	142 757
Sijoitukset	818
Kassa	18 349
Sidottu pääoma	161 923
Korolliset velat	142 572
Oma pääoma	19 351

AsukasOmistajat

Omassa liiketoiminnassaan Kuopion kaupungilla on kiinni 90,2 meur - sijoitetun pääoman tuotto on 2,3 %

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

LIIKETOIMINTAA HARJOITAVAT		Kuopion kaupunki 2011		Liiketoim. harjoittavat
1	9002 Kuopion Opiskelija-asunnot Oy	Tulot	26 682	
2	9004 Kuopion Matkailupalvelu Oy	Menot	20 637	
3	9040 Kevama Oy	Toimintakate	6 045	
4	9042 Kuhilas Oy	<i>Poistot</i>	4 098	
5	9044 Kuopion Pysäköinti Oy	Liikevoitto	1 947	
6	9045 Kuopio Innovation Oy		7,30 %	
7	9022 Karttulan Vuokratalot Oy	Rahoituskulut	-1 643	
8	9023 Karttulan Virastokeskus Oy	Rahoitustuotot	135	
		Verot		
		<i>Peruspääomakorvaus</i>		
		<i>Väh.osuus + muut tyttäret</i>	0	
		Nettotulos	438	

Kuopion kaupunki 2011		Liiketoim. harjoittavat
<i>Sidottu toimintaan</i>		79 892
<i>Sijoitukset</i>		708
<i>Kassa</i>		9 624
Sidottu pääoma		90 224
<i>Korolliset velat</i>		87 273
<i>Oma pääoma</i>		2 951

Kaupungin kiinteistötoiminta sitoo pääomia 83,0 meur edestä - sijoitetun pääoman tuotto on 2,2 %

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

KIINTEISTÖT	
1	9005 Kiinteistö-KYS Oy
2	9057 Kiinteistö Oy Kelloniemen Teollisuustalo
3	9014 Kiinteistö Oy Kuopion Palolaakso
4	9062 As Oy Litmasenrinne
5	9019 Kiinteistö Oy Kuopion Luukas
6	9021 Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Kuopion kaupunki 2011	Kiinteistö toiminta
Tulot	8 993
Menot	4 582
Toimintakate	4 411
Poistot	3 351
Liikevoitto	1 060
	11,78 %
Rahoituskulut	-1 974
Rahoitustuotot	798
Verot	
Peruspääomakorvaus	
Väh.osuus + muut tyttäret	0
Nettotulos	-116

Kuopion kaupunki 2011	Kiinteistö toiminta
Sidottu toimintaan	73 823
Sijoitukset	828
Kassa	8 373
Sidottu pääoma	83 024
Korolliset velat	90 251
Oma pääoma	-7 227

AsukasOmistajat

Kaupunki on omistajana kuudessa **kuntayhtymässä** – kaupungin osuus liikevaihdosta/asukas on 2 492,68 eur kun vastaava luku Tampereella oli 1 348,30 eur eur/asukas - eli Kuopiossa on kuntayhtymärakennetta käytetty suhteessa Tampereeseen paljon laajemmin

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

KUNTAYHTYMÄT	
1	9080 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky
2	9081 Savonia ammattikorkeakoulun ky
3	9083 Itä-Suomen Päihdehuollon ky
4	9084 Vaalijalan kuntayhtymä
5	9085 Pohjois-Savon Liitto
6	9086 Savon Koulutuskuntayhtymä

Kuopion kaupunki 2011	Kunta yhtymät (K:n-osuus)
Tulot	242 869
Menot	230 665
Toimintakate	12 204
<i>Poistot</i>	7 863
Liikevoitto	4 341
	1,79 %
Rahoituskulut	-1 376
Rahoitustuotot	259
Verot	
<i>Peruspääomakorvaus</i>	
<i>Väh.osuus + muut tyttäret</i>	
Nettotulos	3 224

Kuopion kaupunki 2011	Kunta yhtymät (K:n-osuus)
Sidottu toimintaan	91 240
Sijoitukset	3 943
Kassa	12 739
Sidottu pääoma	107 922
Korolliset velat	22 953
Oma pääoma	84 970

Kuopion kaupungin konsernituloslaskelma – kaupunki teki konsernitasolla 13,9 meur voittoa

Kuopion kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Kuopion Kaupunki	Arava toiminta	Kuopion Energlia Oy	Liiketoim. harjoittavat	Kiinteistö toiminta	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (K:n-osuus)	Eli- minoinnit	Kuopion Kaupunki (konserni)
Tulot	553 699	0	208 460	-108 788	653 361	35 690	71 053	26 682	8 993	0	242 869	-115 898	923 269
Menot	570 913	0	151 505	-109 321	613 097	20 246	57 342	20 637	4 582	0	230 665	-116 959	830 127
Toimintakate	-17 214	0	56 955		40 264	15 444	13 711	6 045	4 411	0	12 204		93 141
Poistot	14 122	0	25 215		39 338	11 079	6 131	4 098	3 351	0	7 863	-4 204	67 656
Liikevoitto	-31 336	0	31 740		926	4 364	7 580	1 947	1 060	0	4 341		25 485
	-5,66 %		15,23 %		0,14 %	12,23 %	10,67 %	7,30 %	11,78 %		1,79 %		2,76 %
Rahoituskulut	-5 107	0	-279	886	-4 500	-4 078	-5 791	-1 643	-1 974	0	-1 376	4 406	-14 956
Rahoitustuotot	30 913	0	727	-24 857	6 784	274	223	135	798	0	259	-5 074	3 400
Verot	0	0	0		0	0							0
Peruspääomakorvaus			-23 432	23 432	0								
Väh.osuus + muut tyttäret						0		0	0	0		3	0
Nettotulos	-5 530	0	8 756		3 210	561	2 012	438	-116	0	3 224	4 601	13 929

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Konsernitasolla liikevaihtoa kertyi 66,5 meur suhteessa edelliseen vuoteen enemmän – verotulojen osuus edusti 75 % kasvusta

Kuopion kaupungin konsernituloslaskelma	2011	2010	Muutos 2011/2010	Konserni / Kaup 2011
<i>Myyntituotot</i>	337 276	339 344	-2 068	224 877
<i>Maksutuotot</i>	38 922	37 555	1 367	5 896
<i>Tuet ja avustukset</i>	29 790	25 733	4 057	7 894
<i>Vuokratuotot</i>	14 102	17 494	-3 392	-1 605
<i>Muut tuotot</i>	17 267	9 610	7 658	2 271
Toimintatuotot	437 357	429 736	7 622	239 333
Valmistus omaan käyttöön	507	37	470	507
<i>Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta</i>	518	179	339	518
<i>Verotulot</i>	324 877	307 997	16 880	0
<i>Valtionosuudet</i>	157 979	119 746	38 233	28 325
Verot ja valtionosuudet	483 374	427 922	55 452	28 843
<i>Satunnaiset tuotot</i>	2 030	234	1 796	23
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	-1 172	1 172	-1 172
Myyntivoitot/tappiot	2 030	-938	2 968	-1 149
" Liikevaihto "	923 269	856 757	66 512	267 535

52,4 %

Tyttärien ulkoinen liikevaihto

Henkilöstökulut konsernitasolla 435,9 meur – kaupunkikonserni työllistää 10 084 henkilöä

Kuopion kaupungin konsernituloslaskelma	2011	2010	Muutos 2011/2010	Konserni / Kaup 2011
" Liikevaihto "	923 269	856 757	66 512	267 535
<i>Palkat ja palkkiot</i>	335 392	306 707	28 685	133 463
<i>Eläkekulut</i>	80 237	74 356	5 882	28 239
<i>Muut hlö sivukulut</i>	20 297	19 499	798	8 309
Henkilöstökulut yhteensä	435 926	400 562	35 364	170 011
Palvelujen ostot	219 445	195 983	23 461	-12 991
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	111 592	100 191	11 401	50 259
Avustukset	41 563	38 773	2 790	-1 614
Vuokratulot	7 067	10 153	-3 086	-474
Muut toimintakulut	14 534	14 671	-137	11 839
Toiminnankustannukset	830 127	760 333	69 795	217 030
Toimintakate	93 141	96 424	-3 283	50 504
Poistot	67 656	63 300	4 356	28 318
Tilikauden yli/alipariarviot	-3			0
Liikevoitto	25 488	33 124	-7 639	22 186

Tyttären ulkoinen liikevoitto

Nettotulos konsernitasolla = yhden veroprosentin tuotto – eli Kuopion kaupunki olisi päässyt nolla tulokseen konsernitasolla 18,50 % veroprosentilla

Kuopion kaupungin konsernituloslaskelma	2011	2010	Muutos 2011/2010	Konserni / Kaup 2011
Liikevoitto	25 488	33 124	-7 639	22 186
<i>Korkotuotot</i>	1 941	1 115	826	-2 324
<i>Muut rahoitustuotot</i>	1 459	951	508	-1 060
<i>Korkokulut</i>	-14 705	-11 814	-2 891	-10 227
<i>Muut rahoituskulut</i>	-251	-51	-200	-229
Netto korot	-11 556	-9 799	-1 757	-13 840
Arvon alentumiset	0	0		0
Netto tulos	13 932	23 325	-9 396	8 346

Tyttären ulkoinen nettotulos

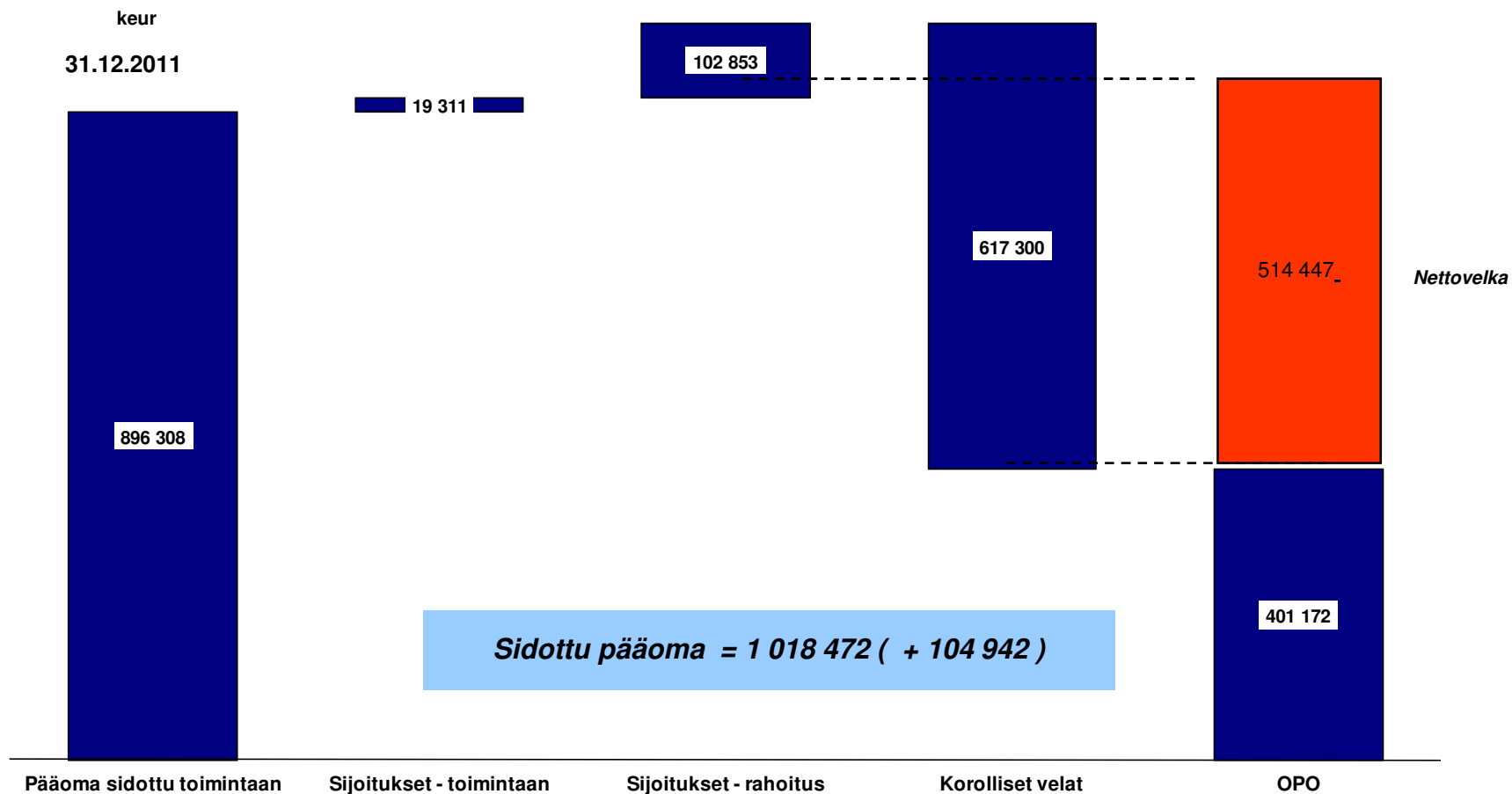
Kuopion kaupungin konsernin sidottu 1 018,5 meur

Kuopion kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Kuopion Kaupunki	Arava toiminta	Kuopion Energia Oy	Liiketoim. harjoittavat	Kiinteistö toiminta	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (K:n-osuus)		
<i>Sidottu toimintaan</i>	142 380	0	256 567		398 947	138 307	142 757	79 892	73 823	0	91 240	-28 658	896 308
<i>Sijoitukset</i>	405 134	0	1 134	218 775	187 493	2 997	818	708	828	0	3 943	-177 477	19 311
<i>Kassa</i>	34 830	0	10 123	0	44 953	8 815	18 349	9 624	8 373	0	12 739	0	102 853
<i>Sidottu pääoma</i>	582 344	0	267 824		631 393	150 120	161 923	90 224	83 024	0	107 922	-206 135	1 018 472
<i>Korolliset velat</i>	171 961	0	8 229	-8 229	171 961	171 282	142 572	87 273	90 251	0	22 953	-68 991	617 300
<i>Oma pääoma</i>	410 383	0	259 595	-210 546	459 432	-21 162	19 351	2 951	-7 227	0	84 970	-137 144	401 172

Data : Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Kuopion kaupunkikonsernilla on nettovelkaa 514,4 meur edestä, josta 171 meur on kiinni kaupungin sosiaalisessa kiinteistötoiminnassa

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Kuopion kaupunkikonsernin investoinnit olivat vuonna 2010 167,3meur, siitä 115,1 meur (69 %) investoinneista tehtiin kaupungin tyttäriin ja kuntayhtymiin.

Kuopion kaupunkikonserni					Tyttärien ja kuntayhtymien osuus
Rahoituslaskelma	2011	2010	Muutos 2011/2010		
Vuosikate	79 555	87 563	-8 008		37 813
Satunnaiset erät	2 030	-938	2 968		1 224
Tulorahoituksen korjauserät	-10 257	-2 324	-7 933		-9
Toiminnan rahavirta	71 328	84 301	-12 973		39 028
Investointimenot	-167 300	-139 077	-28 223		-115 060
Rahoitusosuudet inv.menoihin	2 968	4 654	-1 686		439
Pysyvien vastaavien luovutustulot	28 707	7 181	21 526		11 982
Investointien rahavirta	-135 625	-127 242	-8 383		-102 639
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64 297	-42 941	-21 356		-63 611
Antolainasaamisten lisäykset	-78	-18			16 744
Antolainasaamisten vähennykset	49	120			-605
Antolainauksen muutokset	-29	102			16 139
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	106 798	98 871			79 298
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-28 861	-25 531			-15 871
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 418	-4 914			-5 418
Lainakannan muutokset	72 519	68 426			58 009
Oman pääoman muutokset	616	195			-330
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok	58	220			73
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 970	-1 552			-1 385
Saamisten muutos	-2 013	-11 130			-6 016
Korottomien velkojen muutos	5 529	13 101			2 020
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 604	639			-5 308
Rahoituksen rahavirta	74 710	69 362			68 510
Rahavarojen muutos	10 413	26 421			4 899
Rahavarat 31.12.	102 853	90 758			
Rahavarat 1.1.	92 441	64 340			

Kuopion kaupungin tytäryhteisöjen kassavirta v. 2011
(= konsernin kassavirta – kaupungin kassavirta)

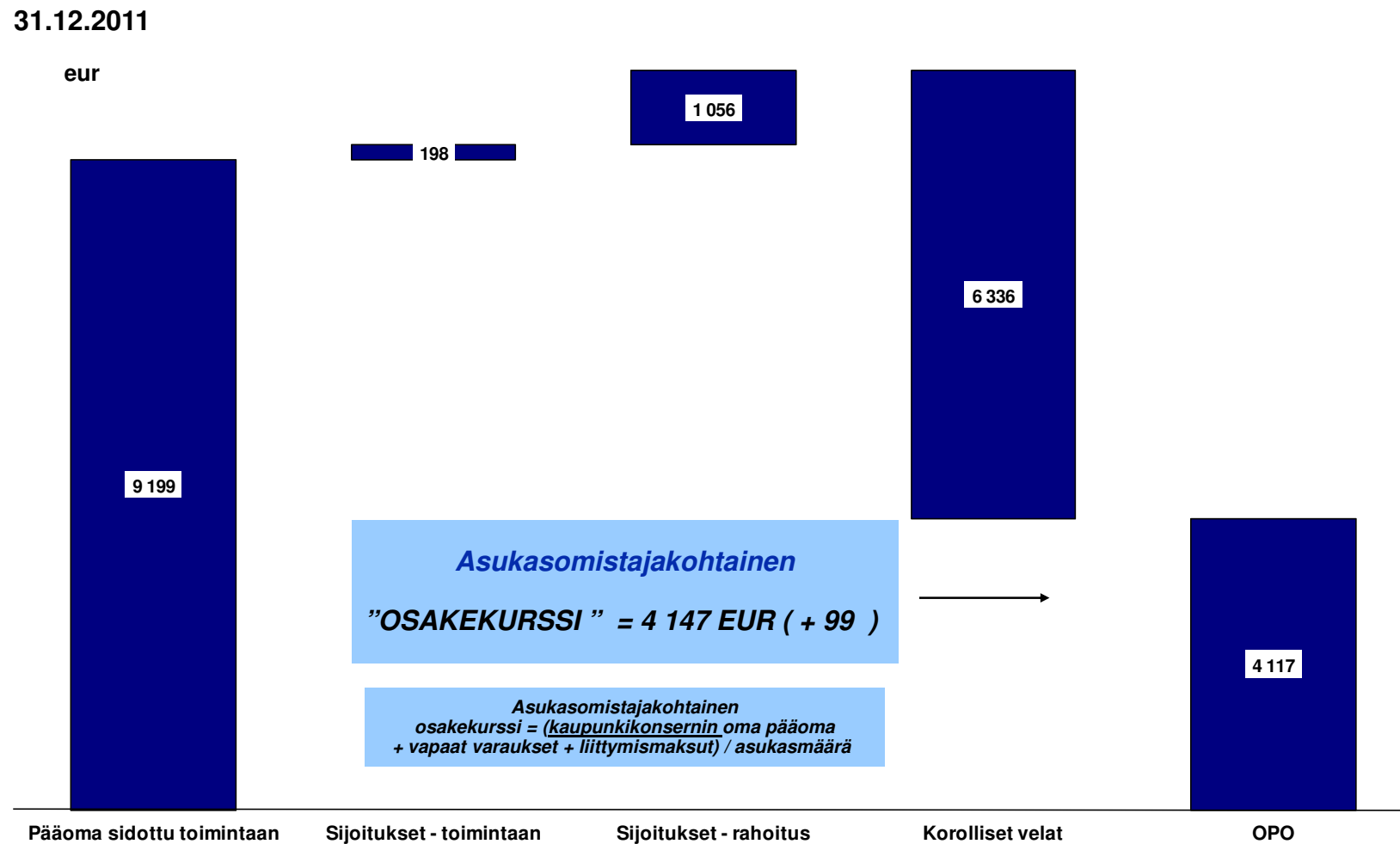

Data Kuopion kaupunki Analyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Kuopion kaupunki 2007 - 2011
- Kuopion kaupunkikonserni 2011
- **Kuopion kaupunkikonserni - yhteenveto**

Kuopion *asukasomistajan* nettovarallisuus oli vuoden 2011 lopussa 4 117 eur – korollisia velkoja oli peräti 6 336 eur/asukas kaupunkikonsernitiasolla

Kuopion kaupunkikonserni vuonna 2011 - Kuopiolla on aitoja ongelmia

- Suomen suurimmista kaupungeista osa kitisee aivan turhaan talousongelmistaan. **Kuopio ei ikävä kyllä tähän joukkoon kuulu.**
- Monissa kaupungeissa velan vastapainona on roimasti varallisuutta. Kuopiossa näiden lukujen välinen epäsuhta on kaupungiksi suuri.
- Tämä näkyy jo kaupunkikonsernin velkaluvuissa, jossa ovat mukana tytäryhtiöt ja osuudet kuntayhtymistä. Kuopio-konsernilla on asukasta kohden **nettovarallisuutta 4 117 euroa** - asukaskohtaista **velkaa on 6 336 euroa**.
- Velat ovat tytäryhtiöissä. Kaupunki on ottanut **perustoimintaansa velkaa 172 miljoonaa euroa**, mutta koko **konsernin velkasumma 617 miljoonaa euroa**. Kaupunki on **sijoittanut tytäryhtiöihin pääomia 168 miljoonaa euroa**. Tyttäristä merkittäviä ovat muun muassa Kuopion Energia ja opiskelija-asumiseen keskittynyt osakeyhtiö.
- Tytärtoiminnan roolia kuvaavat myös investoinnit. Kuopio-konserni investoi viime vuonna 167 miljoonalla eurolla. Tästä summasta **tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien osuus oli 115 miljoonaa euroa** eli 70 prosenttia. Varsinaisen perustoimintaan eli opetus-, terveys- ja sosiaalitoimen osuus investointien kokonaissummasta jää siis 30 prosenttia.
- Kuopio vähättelee omassa tilinpäätöstiedotteessaan velkasummaa, koska siinä ei ole ilmoitettu **koko konsernin** velkasummaa.
- Kuopiolla velkaa on siis enemmän kuin laskennallista nettovarallisuutta. Yritysmaailman mittareilla Kuopion luku ei ole huono. Tilannetta, jossa pääomista omaa on 40 prosenttia ja lainaa 60 prosenttia, pidetään aivan normaalina, jopa tavoiteltavana.
- Kaupungeissa on totuttu järeämpään omavaraisuuteen. Tampere-konsernilla on asukaskohtaista nettovarallisuutta 6 823 euroa ja velkaa 3 667 euroa. Näin Tampereella on nettovarallisuutta liki kaksi kertaa enemmän kun velkaa.
- Helsingillä on nettovarallisuutta asukasta kohden 15 128 euroa, summa on yli 3,5-kertainen Kuopioon verrattuna.

Kuopion kaupunkikonserni vuonna 2011 - Kuopiolla on aitoja ongelmia

- Pari lukua ei tietenkään kerro totuutta, mutta selvää on se, että Kuopiolla on selkeästi vähemmän liikkumatilaa kuin useammalla muulla kaupunkikonsernilla.
- Esimerkiksi Turku ja Tampere voivat käyttää niin tahtoessaan omistuksiaan tulevaisuudessa eräänlaisena ”öljylähteenä”, mutta Kuopiolla nämä lähteet ovat huomattavasti pienempiä.
- Vaikka Kuopio kärsii velkaongelmista, sen verotulokehitys on ollut hyvä. Kaupunkikonserni sai viime vuonna **verotuottoja yhteensä 325 miljoonaa euroa**, jossa oli kasvua 5,5 prosenttia. Viimeisen viiden vuoden aikana Kuopion verotulot ovat kasvaneet keskimäärin 5,3 prosenttia vuodessa, joka on kohtuullisen paljon.
- Luonnollisesti lukua kasvattavat tehdyt veronkorotukset
- Kaupunkikonsernien rahoituslähteet ovat hyvin moninaiset. Näin on myös Kuopiossa. **Kaupunkikonsernin**, jossa ovat mukana tytäryhtiöt ja osuudet kuntayhtymistä, **tulot olivat 923 miljoonaa euroa**.
- Tästä summasta oli verojen ja valtionosuuksien osuus vajaat 52 prosenttia.
- Kuopio-konsernin tulot kasvoivat 7,8 prosenttia ja menopuolella luku oli 9,2 prosenttia. Pitkällä aikavälillä tulojen ja menojen välinen epäsuhta on liian suuri. Osin luvuissa näkyy tehdyn Karttulan kanssa tehdyn liitoksen vaikutukset.
- Kun tarkastelun alle otetaan vain kaupungin perustoiminta liikelaitoksineen, tilanne ei ole aivan hälyttävä. Kuopiolle voi antaa kiitosta siitä, että kaupunki osaa tulouttaa tarpeeksi voittovaroja liikelaitoksistaan. Tuottovaatimukset liikelaitoksiin sijoitetuille pääomille ovat korkeat.
- Tämä tarkoittaa sitä, että liikelaitoksista saatavilla tuloutuksilla on osaltaan voitu hillitä esimerkiksi veronkorotuspaineita.
- Kuopio harjoittaa kauniisti sanottuna ”verosuunnittelua”. Kaupunki on antanut energiayhtiölleen lainaa 50 miljoonaa euroa erittäin korkeakorkoista lainaa, ja tulouttaa yhtiöistä rahaa korkotulojen muodossa. Tällöin energiayhtiön tulos jää matalaksi, eikä sen tarvitse maksaa tuloksestaan juurikaan veroja.

Kuopion kaupunkikonserni vuonna 2011 - **Kuopiolla on aitoja ongelmia**

- Verojen kiertämistä on myös se, että energiayhtiö myy kaukolämpöä kaupungin energialiikelaitokselle, joka kauppaa sen voitolla eteenpäin. Ja liikelaitoksenhan ei tarvitse maksaa tuloksestaan veroja. Kaupunkilaisen kannalta tällainen toiminta on järkevää.
- **14 miljoonaa euroa** plussalla oleva **konsernitulos** kertoo siitä, että Kuopio on osannut pitää jollain tapaa talouden ohjaimia yllä. Konsernilla oli kassavaroja vuoden lopussa 100 miljoonaa euroa.
- Kuopion talousraportointi näyttäisi olevan kunnossa. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on eroteltu hyvin ja vertailukelpoisesti kaupungin ja kaupunkikonsernin luvut.
- Myös tulojen budjetointi on oikeassa mittakaavassa. Esimerkiksi verotulot oli arvioitu viime vuonna täysin oikein. Kaikissa muissa kaupungeissa ei ylletä aina näin hyvään tarkkuuteen.
- Lihavia ja vauraita vuosia Kuopiolle on vaikea povata. Kuopiossa on kuitenkin havaittavissa yllättävää virkeyttä, kun astutaan kaupungin varsinaisten talouslukujen ulkopuolelle.
- Esimerkiksi asuntorakentaminen on vauhdissa. Viime vuonna kaupunkiin nousi lähes 800 uutta asuntoa, joka on kaikkien aikojen ennätysluku.
- Myös uusille asunnoille myönnettiin viime vuonna ennätysmäärä rakennuslupia, mikä ennakoi asuntorakentamisen jatkuvan tämän vuoden aikana ennätystasolla.
- Työpaikkojakin näyttäisi syntyvän. Kaupungissa uskotaan, että kaupan alalle syntyy 1 000 uutta työpaikkaa. Esimerkiksi Ikea avasi hiljattain ovensa Kuopiossa